

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 53/2568

ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลแพ่งต่งชั้น ศาลผู้รับความเห็น นางสาว ส. ผู้ฟ้องคดี สำนักงานเขต
หนองแขม ที่ 1 กับพวกรวม 3 คน ผู้ถูกฟ้องคดี

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1304

ย่อ / หลักกฎหมาย

นางสาว ส. ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้อง สำนักงานเขต หนองแขม ที่ 1 กรุงเทพมหานคร ที่ 2
การไฟฟ้านครหลวง ที่ 3 ผู้ถูกฟ้องคดี อ้างว่า ผู้ฟ้องคดี เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินมีโฉนดซึ่ง
อยู่ในระหว่างการเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อขยาย
ทางหลวงท้องถิ่น สายถนนมาเจริญและถนนบางบอน 5 พ.ศ. 2561 โดยอยู่ในขั้นตอนการจัดทำ
สัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์กับสำนักงานจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร ผู้
ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดแบ่งขาย (เวนคืน) และพบว่ามี การสร้างทางเดินเท้าของถนนเลียบบคลอง
ภาษีเจริญและติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าขนาด 24,000 วัตต์ รุกล้ำเข้ามาในที่ดินบางส่วนของผู้ฟ้องคดี
ด้านทางทิศใต้นอกแนวเขตเวนคืน คิดเป็นเนื้อที่ 12.25 ตารางวา โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นบริเวณที่ยัง
ไม่ได้ขออนุญาตในกระบวนการเวนคืนว่าเป็นพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเข้าออกที่ดิน
ลำบากและมีอุปสรรคในการใช้ที่ดิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 รื้อถอน
ทางเดินเท้าในส่วนที่รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี หากรื้อถอนไม่ได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ชดใช้ค่าเสียหาย
และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ย้ายหม้อแปลงไฟฟ้าออกไปจากที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่
2 ให้การในทำนองเดียวกันว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ
พลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304 (2) เจ้าของที่ดินจึงไม่อาจ
ขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย ขอให้ยกฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ให้การว่า การติดตั้งเสาไฟฟ้าและหม้อแปลง
ไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ได้บุกรุกหรือรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้
ฟ้องคดี ขอให้ยกฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดี
นี้เป็นข้อพิพาทที่ได้แย้งกันในเรื่องสิทธิครอบครองหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ศาลปกครองกลางเห็นว่า
คดีนี้ การติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้ารุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดี
ได้รับความเสียหาย จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่ง
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ในอำนาจพิจารณา
พิพากษาของศาลปกครอง ศาลแพ่งต่งชั้นเห็นว่า คดีนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกระทำการ
ดังกล่าวโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดีตามที่ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง ย่อมเป็นการกระทำ
ละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีและต้องชดใช้ค่าเสียหาย แต่หากที่ดินพิพาทเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จะเป็นผลให้มีอำนาจเข้าไปดำเนินการก่อสร้างทางเดินเท้าและติดตั้ง
หม้อแปลงไฟฟ้าดังกล่าวโดยไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี เมื่อคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีมีความมุ่งหมาย
ที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในคดีของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึง
เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม
คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้สำนักงานเขตหนองแขม ที่ 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด
กรุงเทพมหานคร ที่ 2 และการไฟฟ้านครหลวง ที่ 3 ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นหน่วยงานทางปกครอง

ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามโดยอ้างว่ากระทำละเมิดก่อสร้างฟุตบอลและติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้ารูกำลังเข้ามาในที่ดินบางส่วนของผู้ฟ้องคดีทางด้านทิศใต้นอกแนวเขตเวนคืน ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การในทำนองเดียวกันว่าได้กระทำการโดยชอบด้วยกฎหมายและที่ดินพิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น กรณีจึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การสร้างฟุตบอลและการติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้ารูกำลังเข้ามาในที่ดินก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จะเป็นผลให้การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/53/2568>